

Міжнародна науково-практична конференція

«ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ»

з нагоди святкування
50-річчя кафедри статистики
та економічного аналізу,
30-річчя кафедри фінансів
та 25-річчя кафедри
банківської справи та страхування

 5-6 жовтня 2023 року

 Київ, Україна

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Асоціація Страховий бізнес (Україна)
Варшавський університет наук про життя (Республіка Польща)
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний НП Праці та соціального захисту (Румунія)
Національний університет водного господарства та природокористування (Україна)
Національний університет харчових технологій (Україна)
Словацький університет сільського господарства в Нітрі (Словаччина)
Уманський національний університет садівництва (Україна)
Університет Менделя в Брно (Чеська Республіка)
Університет Міссурі (США)
Університет Фоджа (Італія)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
«ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ»

з нагоди святкування 50-річчя кафедри статистики та економічного аналізу, 30-річчя кафедри фінансів та 25-річчя кафедри банківської справи та страхування

5-6 жовтня 2023 року
Київ, Україна

УДК 336.77:657.1:338.246.8(447)

Редакційна колегія:

Діброва А.Д., Негода Ю.В., Жарікова О.Б., Макарчук О.Г.

Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 5-6 жовтня 2023 р. Київ: НУБіП України, 2023. 608 с.

У збірнику викладено матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України» з нагоди святкування 50-річчя кафедри статистики та економічного аналізу, 30-річчя кафедри фінансів та 25-річчя кафедри банківської справи та страхування (5-6 жовтня 2023 року, м. Київ), у яких розглядаються питання присвячені проблемам фінансово-кредитного та обліково-аналітичного забезпечення післявоєнного відновлення економіки України. У збірнику також розглянуті питання фінансово-кредитних важелів економіки нашої держави, стан, проблеми та перспективи використання у повоєнній відбудові України, стратегія розвитку аграрних формувань в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення: обліково-аналітичний аспект, економічні виклики розвитку України в умовах післявоєнного відновлення.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

УДК 336.77:657.1:338.246.8(447)

© Автори статей, 2023

© НУБіП України, 2023

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
<i>Бица Р.О.</i>	368
СТАН ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Внукова Н.М.</i>	370
РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ ТА ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ	
<i>Вовчак О. Д., Ярошенко О. О.</i>	373
ПІСЛЯВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ	
<i>Волошенко О.О.</i>	377
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИН ПЕРЕБУДОВИ ІМПОРТНИХ ШЛЯХІВ ТА ЦІНОУТВОРЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Гаврилюк В.А.</i>	380
РОЗВИТОК Ф'ЮЧЕРСНОЇ ТОРГІВЛІ ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
<i>Глуша А.С.</i>	383
ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ	
<i>Гнатюк А.А.</i>	386
ЄВРОПА БЕЗ РОСІЙСЬКОГО ГАЗУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	
<i>Громов С.С.</i>	388
ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	
<i>Гудзь О.Є.</i>	391
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	
<i>Гуцул Т.А.</i>	394
ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	
<i>Давидюк М.В.</i>	397
АНАЛІЗ РИНКУ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ СОНЯШНИКУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
<i>Даценко І. В.</i>	400
РОЛЬ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Дворник І.В.</i>	403
ДО ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
<i>Єрмаков О. Ю., Лазутін А.В.</i>	406
THE ROLE OF THE WORLD BANK IN THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE	
<i>Yevtushenko N. O., Polyakov A.</i>	409

Список використаних джерел

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011?test=4/UMfPEGznhhaP1.ZixKBnfzHI4s.s80msh8Ie6#Text
3. <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
4. Лучко М. Р., Пилипчук Н. М. Контроль якості внутрішнього аудиту підприємств в умовах євроінтеграційних процесів. Бізнес Інформ. 2015. № 7. С. 229-234.

Внукова Н.М.

доктор економічних наук, професор, професор кафедри митної справи і фінансових послуг (Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця), м.Харків, Україна
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1354-4838>

СТАН ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЄННОГО СТАНУ

Сформовані положення концепції трансформації інноваційного розвитку експортно-імпоротної діяльності суб'єктів господарювання в умовах обмеженої діяльності передбачають в умовах воєнного стану сприяння розвинутих країн і міжнародних організацій її розвитку для прискорення інноваційного розвитку в Україні [0]. Новими ознаками інноваційного розвитку є навчання через експорт, цифровізація цієї діяльності, інноваційна конкурентоспроможність людського капіталу, збільшення інноваційно активних підприємств та ін.

В Україні щомісячно проводиться опитування підприємств щодо їх позиції та очікувань, пов'язаних із воєнним станом. Спеціальна частина щомісячного опитування підприємств присвячена впливу воєнного стану на виробничу діяльність підприємств та їх експорт [0]. У квітні 2023 року 64% опитаних повідомили, що були експортерами до і під час воєнного стану або

розпочали експорт в цей час вперше. Отже, це свідчить про те, що тенденції розвитку бізнесу щодо експорту в умовах обмеженості воєнного стану були стабільними. Між тим частина бізнесу не змогла побороти нові виклики для експортної діяльності: 16% підприємств експортували до початку воєнного стану, але не змогли відновити експорт, а також тільки 1% підприємств вперше розпочав експортувати саме під час воєнного стану. Щодо мікробізнесу, то 44% підприємств, які експортували до воєнного стану, не мали експортної діяльності впродовж останнього року. Щодо галузевої структури, то найбільш складна ситуація з відновленням експорту в галузі виробництва будівельних матеріалів, тому що 50% підприємств галузі експортували до воєнного стану, але не мали експорту за останній рік. У деревообробній промисловості склалась найкраща ситуація, де лише 5% підприємств не мали експорту упродовж останнього року. Важливо те, що індекс змін експорту збільшився із 0,09 до 0,11. Це відбулось за рахунок того, що частка підприємств, які додавали обсяги експорту, збільшилась із 22,3% до 24,5%. Позитивним є те, що на наступні три місяці підприємці очікують подальшого прискорення темпів зростання експорту, але індекс очікуваних змін експорту зменшився із 0,49 до 0,37, тому що зменшилась частка тих підприємств, які планують зростання експорту, що є негативним.

Три пріоритетні фактори впливають на розвиток торговельного підприємництва у світі: зростаюча роль онлайн, співвідношення ціни та якості та зміна способу життя споживачів [0]. Останній фактор суттєво змінився під час воєнного стану, що також вплинуло на підвищення он-лайн комунікацій. Дослідником виявлено чинники, що вплинули на зміни торговельного підприємництва в умовах обмеженості діяльності воєнного стану. Зазначається, що закриття або знищення магазинів і складів у районах бойових дій, втрата контролю над об'єктами на окупованих територіях призвели до збитків найбільших мережевих компаній, які вже перевищили 50 млрд.грн. [0].

Між тим у серпні 2023 року український товарний експорт склав 2,7 млрд дол. США, він порівняно з липнем 2023 року збільшився на 0,3 млрд дол. [0]. Відновлення показників експорту відбулося завдяки активізації торгівлі

продовольчими товарами, тоді як експорт непродовольчих товарів зберігся на рівні 1,1 млрд дол. У цілому, за перші вісім місяців 2023 року експорт товарів України становив 24,5 млрд дол., що на 15% менше, аніж у січні-серпні 2022 року. Динаміка імпорту залишалась сталою. У серпні 2023 року Україна імпортувала товарів на 5,5 млрд дол., тоді як в цілому за вісім місяців року імпорт склав 41,1 млрд дол. США (+19% дпр). Дефіцит торгівлі товарами сягнув 16,6 млрд дол. Під час воєнного стану роль ЄС стрімко зросла внаслідок зміни логістичних маршрутів, додаткових торговельних преференцій та міграції. Максимум частки ЄС сягав у квітні 2022 року 82%, після чого почався процес поступового вирівнювання експортних потоків, й частка ЄС знизилась до 59% у квітні 2023. Вартість експорту в ЄС залишається нижчою за минулорічні показники через чинні обмеження імпорту українських сільськогосподарських товарів. У серпні 2023 року Україна експортувала в ЄС товарів на 2,0 млрд дол. порівняно з 2,2 млрд дол. у середньому за останні дванадцять місяців [0]. Все це свідчить про виклики і асиметрію експортно-імпортних операцій під час обмеження діяльності воєнного стану.

Тема обмеженості діяльності має бути подолана необхідними рішеннями у повоєнній економіці [0]. Технології Індустрії 4.0, зокрема, циркулярної є перспективним напрямом змін, що дозволять пришвидшеними темпами відновлювати експортне виробництво, інфраструктуру та ланцюги поставок.

Список використаних джерел

1. Пономаренко В.С. , Малярець Л.М., Бараннік І.О., Балюк Ю.С. Положення концепції трансформації інноваційного розвитку експортно-імпортової діяльності суб'єктів господарювання у воєнних і повоєнних умовах *Проблеми економіки*. 2023. Том. 56. Випуск 2. С.87-98.

2. Нове щомісячне опитування «Український бізнес під час війни» Випуск 12. К. ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій», 2023.52 с.

3. Лялюк А. Комерційне підприємництво в Україні наперед та під час війни: порівняльний аспект. *Економічний часопис Волинського національного*

університету імені Лесі Українки .4, 32 (лютий 2023), 94–102. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-04-94-102>.

4. Місячний Економічний Моніторинг України. К.: Інстситу економічних досліджень і політичних консультацій . 2023. №224, вересень. 8 с. URL: http://www.ier.com.ua/files/files/Projects/2023/%d0%9c%d0%95%d0%9c%d0%a3/MEMU_Sept2023_224.pdf

5. Внукова Н. М. Актуальні питання розвитку Індустрії 4.0 для подолання обмеженості діяльності у повоєнній економіці. *Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом*: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26 травня 2023 р.). Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. С.15-17.

Вовчак О.Д.

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансових технологій та консалтингу, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8858-5386>

Ярошенко О.О.

здобувач освітнього ступеня PhD, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6624-138X>

РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ ТА ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Сьогодні роль міжнародної співпраці та зовнішніх інвестицій у забезпеченні сталого економічного розвитку України у післявоєнний період є важливою з низки ключових причин. По-перше, після закінчення війни, країна зазвичай стикається з великими економічними втратами і руйнуванням. У цьому контексті міжнародна співпраця та зовнішні інвестиції стають ключовими чинниками для швидшого відновлення економіки та соціально-економічної стабільності. По-друге, зовнішні інвестиції можуть привносити іноземний

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

**ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

*з нагоди святкування 50-річчя кафедри статистики та економічного аналізу, 30-річчя
кафедри фінансів та 25-річчя кафедри банківської справи та страхування*

Відповідальна за випуск: **Негода Ю.В.**

Видавець: Національний університет біоресурсів і природокористування України
03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15. Тел.: 527-87-20

НУБіП України, 2023.